

EPİLEPSİLİ KADINLARDA GEBELİK

Emine KURT CAN¹
Remzi KARASUNGUR²

GİRİŞ

Epilepsi, çağlardır var olan ve günümüzde de devam etmekte olan, kortikal nöronlardaki anormal elektriksel deşarjın sonucunda psişik veya somatik işlevlerini de kapsayan ani, tekrarlayan bozukluklar ile tanımlanan kronik nörolojik bir hastalıktır (1). Uluslararası Epilepsi ile Savaş Derneğı (International League Against Epilepsy-ILAE) güncellediğı epilepsi tanımını, iki nöbet arasının 24 saatten az olmamak üzere, en az iki tetikleyicisiz 4 nöbet görölme durumu şeklinde belirtmektedir (2). Ülkemizde halk arasında epilepsi için, sara, tutarık ve boncuk diye isimlendirilmektedir (3). Epilepsili bireyler kontrol edilemeyen nöbetler ve bunlar ile ilişkili fiziksel hastalıklar ile beraber bazı psikososyal problemler yaşam kalitesini önemli derecede düşürmektedir (4). Hastalık durumundan utanma, hastalığı kabul etmeme, benlik saygısının azalması, ümitsizlik, saldırganlık, cinsel problemler, anksiyete ve depresyon gibi rahatsızlıkları, aile hayatı, özel hayat, sosyal hayat, eğitiminde, iş hayatı ile ilgili problemler, damgalanma ve sosyal izolasyon gibi psikososyal sorunlar görülebilmektedir. ILAE raporu; epilepsili bireylerin psikososyal sorunlarının çoğı toplumsal kaynaklı yanlış kanı

¹ Öğr. Gör. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği AD, eminekurtcan@yyu.edu.tr

² Uzm. Hemşire, Siirt Baykan Devlet Hastanesi, rkarasungur@hotmail.com

kontrolünü sürdürürken teratojenik riski en aza indirecek şekilde ilaç ayarlamasına izin verir. Gebelik sırasında, birçok yapısal bozukluğun doğum öncesi tespiti, yüksek kaliteli ultrason ile elde edilebilir olmalıdır, ancak bozulmuş nörobilişsel gelişim de dahil olmak üzere, tespit edilemeyen malformasyon riskinde artış devam etmektedir. Tüm hastaların antiepileptik ilaçların prospektif kaydı, gelecekte bu risk tahminlerinin kesinliğini artıracaktır. İntrapartum ve postpartum dönem, artan nöbet sıklığı riski ile ilişkilidir ve obstetrik bakım veren tüm hastanelerin, nöbet riskinin nasıl en aza indirileceğine dair kılavuzları ve akut tedavileri için bir protokolleri olmalıdır. Doğum sonrası bakım ve taburculuk planlaması ile yeterli desteği sağlamak için multidisipliner bir yaklaşım gereklidir.

KAYNAKLAR

1. Hirose, G. An overview of epilepsy: its history, classification, pathophysiology and management. *Brain Nerve*. 2013;65(5): 509-20
2. International League Against Epilepsy (ILAE). Guidelines for epidemiological studies on epilepsy. *Epilepsia*. 2017;34(4): 592-596.
3. Bambal G, Çakıl D, Ekici F. Epilepsi Oluşum Mekanizmaları. *Konuralp Tıp Derg.* 2011;3(3): 42-45
4. Görgülü Ü, Fesci H. Epilepsi İle Yaşam: Epilepsinin Psikososyal Etkileri. *Göztepe Tıp Dergisi*, 2011;26(1): 27-32.
5. Quintas R, Raggi A, Giovannetti A.M, et al. Psychosocial difficulties in people with epilepsy: A systematic review of literature from 2005 until 2010. *Epilepsy & Behavior*. 2012;25: 60–67.
6. Mayuri B, Kumar DS, Kishore P. A review on epilepsy. *Journal of Medical Science and Clinical Research*. 2019;7(3): 1362–1369.
7. Beghi E. The epidemiology of epilepsy. *Neuroepidemiology*. 2020;54(2): 185–191
8. Shorvon SD. The etiologic classification of epilepsy. *Epilepsia*. 2011;52(6):1052-1057.
9. Benerjee PN, Filippi D, Hauser WA. The Descriptive Epidemiology of Epilepsy-A Review. 2009;85(1): 31–45.
10. Engel J, Chair Jr. Report of the ILAE Classification Core Group. *Epilepsia*. 2006;47(9): 1558–1568.
11. Thurman DJ, Beghi E, Begley CE, et al. Standards for epidemiologic studies and surveillance of epilepsy. *Epilepsia*. 2011;52: 2-26.
12. Türk Nöroloji Derneği, Dünya Epilepsi Günü. *Türk Nöroloji Derneği Basın Açıklaması*. 2018; Ankara.
13. Bingöl CA. Epilepsi rehberi, Türk Nöroloji Derneği Epilepsi Çalışma Grubu. *Epilepsi*. 2012;18(1): 26-38.

14. Akdağ G, İlhan Algın D, Erdinç O.O. Epilepsi. *Osmangazi Journal of Medicine*. 2016;38: 35-41.
15. Düzkalır AH, Özdoğan S. Epilepsi Cerrahisi. *Journal of Contemporary Medicine*, 2015;4(3): 185.
16. Kobau R, Zahran H, Thurman DJ, et al. Centers for Disease Control and Prevention (CDC). Epilepsy Surveillance Among Adults-19 States, Behavioral Risk Factor Surveillance System, 2005. *MMWR Surveill Summ*. 2008;57: 1-20.
17. Morrel M. Epilepside Beyin Stimülasyon: Planlanmış veya Yanıt Veren Nörostimülasyon ile Nöbetler Surdurulabilir Mi?. *Current Opinion in Neurology*. 2006;1(2): 88-95.
18. Fenkçi İV. *Maternal fizyoloji*. Ankara: Öncü Basımevi; 2004.
19. Cunnigham FG, Gant NF, Leveno KJ, et al. *Obstetrics*. İstanbul: Nobel Matbaacılık; 2005.
20. Sunal N, Demiryay A. Gebe Kadınların Algıladıkları Fiziksel ve Emosyonel Yakınlıklar. *Fırat Sağlık Hizmetleri Dergisi*. 2009;4(12): 99-110.
21. Cantwell R, Clutton-Brock T, Cooper G, et al. Saving mothers' lives: reviewing maternal deaths to make motherhood safer: 2006-2008. The Eighth Report of the Confidential Enquiries into Maternal Deaths in the United Kingdom. *BJOG*. 2011;118(1): 1-203.
22. Harden CL, Meador KJ, Pennell PB, et al. Practice Parameter update: Management issues for women with epilepsy-Focus on pregnancy (an evidence based review): Teratogenesis and perinatal outcomes. *Neurology*. 2009;73: 133- 41.
23. Razaz N, Tomson T, Wikström AK, et al. Association between pregnancy and perinatal outcomes among women with epilepsy. *JAMA Neurol*. 2017;74(8): 983-91.
24. Abe K, Hamada H, Yamada T, et al. Impact of planning of pregnancy in women with epilepsy on seizure control during pregnancy and on maternal and neonatal outcomes. *Seizure*. 2014; 23: 112-6.
25. Page B. Pennell, MD. Pregnancy, Epilepsy, and Women's Issues. *Continuum. Minn*. 2013;19 (3):697-714.
26. Viale L, Allotey J, Cheong-See F, et al. EBM CONNECT Collaboration. Epilepsy in pregnancy and reproductive outcomes: a systematic review and meta-analysis. *Lancet*. 2015;386: 1845-52.
27. Pennell PB. Use of antiepileptic drugs during pregnancy: evolving concepts. *Neurotherapeutics*. 2016; 13:811-20.
28. Ahmed R, Apen K, Endean C. Epilepsy in pregnancy: A collaborative team effort of obstetricians, neurologists and primary care physicians for a successful outcome. *Aust Fam Physician*. 2014;43(3):112-6.
29. Thomas SV, Syan U, Devi JS. Predictors of seizures during pregnancy in women with epilepsy. *Epilepsia*. 2011;53: 85-8.
30. Harden C, Hopp J, Ting TY, et al. Management issues for women with epilepsy – focus on pregnancy (an evidence-based review): Obstetrical complications and changes in seizure frequency. *Epilepsia*. 2009;50: 1229-36.

31. Landmark CJ, Johannessen SI, Tomson T. Host factors affecting antiepileptic drug delivery-pharmacokinetic variability. *ADV Drug Deliv.* 2012;64(10): 896-910.
32. Ataklı D. Kadın ve Epilepsi. *Türkiye Klinikleri J Neurol-Special Topics.* 2008;1(2): 49-55.
33. Panchaud A, Cohen JM, Paterno E, et al. Anticonvulsants and the risk of perinatal bleeding complications. A pregnancy cohort study. *Neurology.* 2018;91(6):533-542
34. Tomson T, Battino D. Teratogenic effects of antiepileptic drugs. *Lancet Neurol.* 2012;11: 803-13.
35. Meador KJ, Loring DW. Developmental effects of antiepileptic drugs and the need for improved regulations. *Neurology.* 2015;86: 296- 307.
36. EUROCAT Working Group. EUROCAT Surveillance of Congenital Anomalies. EUROCAT guide 1.3 and reference documents instructions for the registration and surveillance of congenital anomalies. <http://www.eurocat-network.eu/content/EUROCAT-Guide-1.3.pdf> Accessed August 2015.
37. Jentink J, Loane MA, Dolk H, et al. Valproic acid monotherapy in pregnancy and major congenital malformations. *N Engl J Med.* 2010;362: 2185- 93.
38. Kinney MO, Craig JJ. Pregnancy and epilepsy; meeting the challenges over the last 25 years: The rise of the pregnancy registries. *Seizure.* 2017;44: 162-8.
39. PRAC recommends new measures to avoid valproate exposure in pregnancy. <https://www.ema.europa.eu/en/news/prac-recommends-new-measures-avoid-valproate-exposure-pregnancy>. Erişim tarihi:20.08.2022
40. Crawford P. Best practice guidelines for the management of women with epilepsy. *Epilepsia.* 2005;46(9): 117– 24.
41. Robinson JN, Clearly-Goldman J. Management of epilepsy and pregnancy: an obstetrical perspective. *Int Rev Neurobiol* 2008;83: 273– 82.
42. Walker S, Permezel M, Berkovic S. The management of epilepsy in pregnancy. *BJOG.* 2009;116: 758–767